SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 29, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го КВІТНЯ 1989 Ч. 80. РІК XCVI.

З заквітчаним хрестом в божественній долоні
Прославлений Христос і світ благословить

„ПРОСЛАВЛЯЙМО НА ЗЕМЛІ ВОСКРЕСЛОГО ГОСПОДА"

(ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СОБОРНОПРАВНОЇ ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХІВНИЦТВА Й ПОБОЖНИХ ВІРНИХ

Христос Воскрес!

Ідучи з Своїми учениками до Єрусалиму на свято Пасхи, Христос говорив їм: „От ми входимо в Єрусалим, і Син Чоловічеський виданий буде первосвященикам і книжникам, і осудять Його на смерть, і видадуть Його невірним; і знущатимуться над Ним, і битимуть Його, і оплюють Його, і вб'ють Його, і Він на третій день воскресне" (Мрк. 10-33-34)

І все сталося так, як Він говорив. А сталося тому, щоб справдилися писання, що про Нього, щоб усі пізнали в страдаючому й приниженому Учителеві з Назарету Галилейського провіщеного пророками Спасителя світу, що Його з безмежної любови до людей послав на землю Отець Небесний: „Бо так Бог полюбив світ, що й Сина Свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя вічне" (Ів. 3, 16).

Ученики-самовидці й жінки мироносиці дали нам у Святому Письмі зворушливі й правдиві розповіді про спасенні страждання Христа, смерть на хресті поміж двох розбійників, про похорон у новому гробі і преславне на третій день Воскресіння, що його найурочистіше з усіх свят святкує Свята Православна Церква взагалі, а наша рідна Церква особливо.

Підготувавши себе святим Великим постом, очистившися святою сповіддю і освятившися Найсвятішими Тайнами — Тілом і Кров'ю Христовою, пролитою Ним за життя й спасіння світу і кожного й кожної з нас, поклонившися розп'ятому й похованому Христові у Великий четвер і в Велику п'ятницю, ми сподобляємося чистим серцем, разом з тріюмфуючими янгольськими хорами, прославляти на землі Воскреслого Господа, бо „воскрес Ісус від гробу, як і провістив, і дарував нам життя вічне і велику ласку", бо „потерпівши Розп'яття, Він смертю смерть переміг" (стихири).

Та хіба тільки ми, люди, прославляємо Його Воскре-

(Закінчення на стор. 3)

„На Великдень" — С. Караффа-Корбут. 1966

Євген Крименко

Український Великдень

Великдень... радість, блиск, розспівані простори,
Розгойдалися дзвони, рвуться в височінь...
І сонце золоте в небеснім омофорі
Воскресний грає гимн в симфонії створінь.

Мов писанка собор, мальована весною,
Життя й надії символ, вічної краси,
В іконах мерехтить він славою святою,
Заслуханий в дзвінкі пасхальні ірмоси.

Крізь гори і моря, в вишиванім хітоні
Іде із рідних піль, крізь обріїв блакить,
З заквітчаним хрестом в божественній долоні
Прославлений Христос і світ благословить.

∴

І хоч пливуть роки, століття проминають,
Вмирають покоління родяться нові,
Великдень — той самий, як небо те безкрає,
Безсмертне в нім життя і з ним ми все живі.

Коли ж неволі гніт мов сон страшний минеться,
Жорстокий пропаде закон чужих вельмож,
Ще більше заблистить і дзвонами озветься
Великдень Український, світлий, як Христос.

(Із збірки „Крізь призму вічности")

КИЯНИ ПАМ'ЯТАЮТЬ ЧОРНОБИЛЬ

Москва. — Почитний московський щоденник „Известія" подав коротеньку вістку про те, що у Києві, столиці України, в середу, 26-го квітня ц.р., понад 20,000 осіб взяли участь у величавому поході зі свічками вулицями міста, щоб в цей спосіб відзначити третю річницю катастрофічного вибуху атомного реактора у Чорнобилі.

ПРОПОНУЮТЬ ЗЛІКВІДУВАТИ МАВЗОЛЕЙ В. ЛЕНІНА

Москва. — Марк Захаров директор театру Ленінського комсомолу в Москві, виступивши на популярній вечірній програмі „Вгляд", заявив, порушуючи гостру тепер проблему знесення мавзолею Владіміра Леніна, викликав негативну реакцію консервативних членів компартії, які кажуть, що прихильники гласности і перебудови пішли задалеко, викликавши в народі неповність, а навіть непошану до найвищих „святощів" Комуністичної партії.

М.Захаров думає, що мертва людина повинна бути похована в землі і не бути предметом музейного „експонату". Забальзамоване тіло В.Леніна, який помер у 1924 році, ввесь час виставлене у спеціяльному мавзолеї на Красній площі в Москві і кожного дня його відвідують сотні зацікавлених, а також справжніх шанувальників. „Не зважаючи на те наскільки ми любимо і шануємо людину, ми не маємо права позбавляти її людського поховання", — заявив згаданий директор театру.

Ідея М. Захарова, хоч яка антиортодоксальна, викликала гострі дебати під час пленуму Центрального Комітету КПСС і власне тут противники політики Міхаіла Горбачова, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР, підносили на повну ширину проблеми гласности, перебудови, демократизації, некорисних для багатьох членів компартії березневих виборів до Конгресу народних депутатів і заявляли, що гласність і перебудова пішли задалеко, вихопились з-під контролі компартії, стали причиною до відродження націоналізму, причинились до масових демонстрацій в республіках, винесли на поверхню життя всі ці проблеми, які раніше вважалися недоторкальними.

Алєксєй П. Мясніков, член ЦК КПСС з Іркутська, заявив, що все сказане на програмі „Вгляд" перейшло усякі межі пристойности і було порушенням усіх святощів, які на протязі понад 70 років й перед тим ісповідували комуністи в світі.

Поінформовані особи в Москві кажуть, що проблема перенесення мумії В.Леніна з мавзолею і поховання її біля кремлівського муру, піднесилась вже раніше, але завжди закінчувалась ствердженням: „Чи ми можемо віддати землі так улюбленого нами керівника, ідеолога і теоретика комуністичної системи", — говорили ті, які сьогодні спиняють зумисно ліберальні програми гласности й перебудови, намагаються повернути колесо історії до сталінської ери.

М. Захаров намагався доказати на програмі, що В.Ленін став тепер скоріше атракцією туристів, як твор цем комунізму. Дискусія на різних форумах, але в більшості внутрі Комуністичної партії, про ідею перенесення тіла В. Леніна з мавзолею під кремлівську стіну, продовжується. Залежатиме, очевидно, від рішення Політбюра чи ця ідея буде зреалізована, чи залишиться у сфері дальших міркувань, — кажуть політичні спостерігачі.

Підготовляють День Батька на Союзівці

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як і кожного року, так і в тому, координатор братської діяльности УНСоюзу підготовляє на неділю, 18-го червня, ц.р., традиційний вже фестиваль получений із відзначенням Дня Батька. Тим разом темою дня буде 95-річчя Українського Народного Союзу з багатою програмою.

У ранніх годинах будуть відправлені Служби Божі в українській католицькій церкві і православній каплиці, а після спільного обіду у залі „Веселка" буде святочний концерт, в якому вже заповіли свою участь танцювальна група Петра Марунчака з Монтреалю і вокальний ансамбль українського хору „Думка" з Ню Йорку.

Окружні Комітети УНС повинні вже організувати на неділю, 18-го червня, поїздки членів УНС, найкраще спеціяльними автобусами. Замовляти нічліги на Союзівці можна вже тепер телефонічно (914) 626-5641 по знижених цінах.

ПОКАЗАЛИ ФІЛЬМ ПРО ГОЛОД

Лондон (УЦІС). — В неділю, 9-го квітня ц.р. британська телевізійна мережа Бі-Бі-Сі передала одногодинний фільм, випродукований в Канаді п.н. „Жнива розпачу", про Великий голод в Україні 1932-33 роках.

Кілька мільйонів британців вперше побачили велику трагедію українського народу, що її спричинила ворожа окупаційна влада, організуючи голодний геноцид.

Німецька повість про Чорнобиль перекладена на англійську мову

Ню Йорк. — Саме в навечер'я третьої річниці атомової трагедії в Чорнобилі в щоденнику „Ню Йорк Таймс" появилася рецензія на переклад роману Хрісти Вольф, відомої німецької письменниці зі Східної Німеччини п.н. „Катастрофа", або вістки одного дня".

Про появу та зміст цього роману писала „Свобода" обширно в числі з 26-го квітня 1988 року.

Рецензія на переклад книжки англійською мовою пера Еви Гофман дуже прихильно висловлюється про неї та про несамовитий наступ того пропам'ятного дня 26-го квітня 1986 року, який відчувала авторка Х. Вольф описуючи його у формі немов власних роздумувань і переживань. Е. Гофман однак має застереження щодо перекладу цієї вимкової книжки і уважає, що перекладачі не зуміли добре віддати її порівнянь і висловів.

Але найважливіше, що підкреслює рецензентка є передання в цій „важкій книжці" неповности людини щодо завтра. Ця безсильність, що огортає звичайного смертельника, який живе у світі брехні, у світі невідомого, що йому принесе майбутнє і безсильність впливати на долю май бутніх поколінь, найкраще на думку рецензентки, характеризують роман Х. Вольф та надають йому вартости.

Рецензія має промовистий заголовок „Життя у пекольній небезпеці".

ВИСТАВКА Е. КОЗАКА В ТОРОНТО

Торонто. — У неділю, 7-го травня ц.р. в Торонто відкриється виставка картин Едварда Козака. Разом з ним виставлять свої картини його сини: Юрій, відомий маляр ікон, і Ярема, маляр цікавої кольористики. Виставку в приміщенні Канадської Української Фундації відкриє д-р Богдан Стебельський в год. 2-ій по полудні. Попереднього дня, 6-го травня, відбудеться товариська зустріч з мистцями, на якій господарем буде мистець Мирон Левицький.

У СВІТІ

ДАНІЯ ПІДТРИМАЛА становище уряду Федеративної Республіки Німеччини у справі тактичної ракетної зброї з атомовими головками і модернізації збройних сил Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). Як відомо, західньонімецькі урядові особи, а особливо міністер закордонних справ Ганс Дітріх Геншер і новий міністер оборони ФРН Гергард Штольтенберг, відбуваючи недавно розмови у Вашінгтоні доражували Урядові З'єднаних Стейтів Америки, щоб тимчасово відкласти програму модернізації й випосаження армії НАТО тактичними ракетами близького засягу, а вміжчасі договоритися з Совєтським Союзом про ліквідацію цієї зброї. ЗСА і Великобританія натомість настоюють на переведенні програми модернізації, бо війська Варшавського Пакту вже раніше такий плян увели в життя. Позицію Німеччини підтримали також Норвегія, Бельгія, Італія, Еспанія і Греція.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА пропозицію прем'єр-міністра Іцака Шаміра про переведення на окупованих арабських землях пробних виборів і започаткування переговорів з місцевими арабами, які отримають найбільше голосів у виборах, зудари між палестинцями та ізраїльськими військовими частинами продовжуються. У середу, 26-го квітня ц.р. зудари радше збільшились. Палестинські підлітки обкидують далі ізраїльських вояків камінням, пляшками й іншими твердими предметами, а вояки, обороняючи своє життя, вживають не тільки сльозотечний газ і гумові кулі, але також гострі набої. У перестрілці був забитий кулею в груди вісімрічний хлопчик, а 20-літній палестинець був ранений в руку. Загинули також 16-річний юнак і 17-річна дівчина. Усіх разом було поранено 37 палестинців за одну добу. Військове командування наказало перевести докладне слідство випадку.

КОМАНДИР ЛІВІЙСЬКОЇ ескадрилі гелікоптерів совєтського виробу приземлився на своєму літаку на території Єгипту і попросив політичного азилю в тій країні. Працівник державної служби безпеки Єгипту, прізвища якого не називається в повідомленні каже, що 26-літній військовий летун Лівії майор Фатгі Мілудаль-Сагір добровільно відділився від чотирьох інших гелікоптерів, які летіли в Судан і приземлився на єгипетській території. Своє прохання про азиль згаданий старшина пояснив тим, що він не бажає брати участи в боях, що їх проводить Лівія на території Судану. В минулому й цьому році вже було кільки випадків втечі лівійських летунів до Єгипту, але лівійський диктатор полковник Муаммар Каддафі ніколи не визнав факту втечі.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ґсінгуа повідомило, що захоплювач пасажирського літака із 44 пасажирами і шістьма членами залоги, покінчив самогубством коли переконався, що його плян скерувати літак на Тайван не вдасться. Поранивши в руку стюардесу, захоплювач дістався до кабіни пілотів і передав їм своє бажання. Пілоти притакнули, але приземлили літак на території КНР, передавши перед тим інформацію поліції про захоплювача. Побачивши китайську поліцію захоплювач розірвав гранату, від якої загинув і поранив легко двох пасажирів.

В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ відбулись дві неуспішні спроби втечі в'язнів з концентраційних таборів. Обидва випадки потвердило совєтське пресове агенство ТАСС. Перша спроба відбулася 12-го квітня в українській колонії табору примусової праці коло Ворошиловграду. Двоє озброєних чоловік захопили вісім жінок і домагалися в заміну звільнення з табору. Афера закінчилася інтервенцією КҐБ в результаті якої один в'язень загинув, другого зловили. Жадна з жінок не постраждала. Про другий випадок інформує кореспондент АП і він трапився у таборі примусової праці коло Хабаровська. Три в'язні захопили чотирьох жінок і домагалися від адміністрації автоматичної зброї, непробивних камізельок і звільнення з табору. Переговори були неуспішними і тоді застосовано силу. Один в'язень загинув, двох обезброїли, а жінок звільнили з-під „опіки" захоплювачів. Це вже другий випадок в квітні коли в'язні у розпачі намагаються дістатись на волю при допомозі закладників.

„В УКРАЇНІ НЕСПОКІЙ", — ПИШЕ КОЛЮМНІСТ

Ню Йорк. — „Сходини членів Центрального Комітету Комуністичної партії в Москві для інстенсивного політикування минулого кінця тижня були підготовою до надзвичайної сесії, що її скликано на вівторок", — пише у „Ню Йорк Таймс" з 25-го квітня Вілліям Сафаєр, постійний колюмніст цього щоденника і добрий знавець підсовєтських справ, який визнається і на справах українських.

Проводячи аналогію з минуловересневою сесією ЦК, що її скликав Міхаїл Горбачов несподівано й дуже успішно для себе (він навідник тоді Москву льояльними до нього дивізіями Червоної армії), перемігши цілком своїх противників і критиків, Сафаєр пише, що цей раз, хоч ініціятива скликання нарад належить теж Горбачову, то вислід буде інакший. „Поверкрати" — нове слово Сафаєра, яким він окреслив людей, що стоять при партійній кермі у Москві, — стурбовані не так двома найбільш обговорюваними на Заході подіями в СССР: кривавим здушенням мирних демонстрацій у Грузії, чи домаганням повної самостійности в балтійських республіках, а стурбовані вони ферментом в Україні. Це Україна стояла на порядку дня в нарадах у Москві.

Сафаєр пише: „Вершком зацікавлення й обговорення в Москві, в Центральному Комітеті є неспокій, що клекотить в Україні. Тут маємо перед собою багатий зерном шпихлір Совєтського Союзу (колись — шпихлір і Европи). Кожний шостий громадянин в совєтах є українцем, не зважаючи на те, що мільйони й мільйони українців вимордував Сталін. Почування українців, національно й національно настроєних, до пануючих над ними росіян можна цілком описати словом — ненависть. Ця ненависть не є плитка: завойов-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша подав до відома, що введені сандіністським урядом Нікарагуа пресові та виборчі закони згідно з вимогами Центрально-американського пляну замирення не є достатніми „для вільних і справедливих виборів". Таку саму думку висловили провідники нікарагуанської опозиції, зложеної з 15 інакоду маючих політичних угрупувань, що з'їхалися на конференцію у Вашінгтоні. Вони ж були тими, які заявили кореспондентам засобів масової інформації, що сандіністи підготовляють плани на „обладнані" вибори.

У СЕРЕДУ, 26-ГО КВІТНЯ ц.р. в лікарні Лос Анджелесу померла Лусілл Болл, визначна комедіянтка фільмових екранів і телевізії. Не зважаючи на те, що їй сповнилося 77 років, смерть її була великою несподіванкою не тільки для її поклонників, але й для більшости громадян Америки, зокрема після успішної серцевої операції та твердження лікарів, що вигляди на повне видужання запевнені. Хоча на рахунку її драматично-фільмової кар'єри є 50 фільмів, то правильно кажуть ті, що висловлюються про Лусілл Болл, „як всенародню іституцію" від 1961 до 1974, коли то вона появлялася на телевізійному екрані в кожній американській хаті в трьох серіях короткометражних фільмів: „Ай лав Лусі", „Лусі-Дезі комеді аур" і „Лусі Шов". Влучно висловився про неї предсідник телевізійної мережі Сі-Бі-Ес Вілліям Пейзлі, заявляючи, що „Лусілл Болл завжди буде першою лейді Сі-Бі-Ес", бо „її незвичайне вміння блистіти на екрані та улегшувати наше життя — це спадщина, яка залишиться назавжди".

НАВІТЬ ЧИНОВНИКИ Ради валютних резерв заявили минулого тижня, що припинили свої заходи дальшого підвищення відсоткових рат з уваги на те, що економіка країни значно сповільнюється, а це в результаті сповільнює також інфляцію. Це відразу позначилося на біржовому ринку, де ціни цінних паперів зросли до найвищого рівня від славнозвісного біржового занепаду в жовтні 1987 року.

Два совєтські журналісти втекли до ЗСА

Ном, Аляска. — Минулої неділі з острова Ратманова, що знаходиться на совєтській стороні кордону в затягнутій льодом Берінговій протоці, втекли два совєтські журналісти на американський острів Крузенштерна (по-англійськи ці острови називаються Великий і Малий Діомід).

Газета „Вашінґтон Пост" називає імена втікачів. Це Алєксандер Ганкін і Аркадій Ткаченко. Директор місцевого відділу Управління іміграції і натуралізації ЗСА Ґері Джансон заявив, що працює на Алясці вже десять років, але це перші втікачі зі Совєтського Союзу, з якими йому довелося мати справу.

Острів Крузенштерна розташований 25 миль від материка. У неділю туди повинен був прилетіти губернатор Аляски Стів Копер, який мав зустрітися зі совєтською делегацією, що складалася з 80 осіб, — офіційних осіб, журналістів і студентів. С. Копер і чиновник з Маґадану Вячеслав Кобець повинні були підписати звернення до урядів обох країн з проханням дозволити місцевим ескімосам без віз відвідувати рідних і друзів по обі сторони Берінгової протоки. Совєтська делегація прибула в проміжний пункт між островами Ратманова і Крузенштерна на чотирьох гелікоптерах і чекала на американців, стоячи на льоду. Десь о 1-ій годині після полудня виявилося, що американський губернатор не може вилетіти з Ному у зв'язку з поганою погодою.

Кінець-кінцем Кобець з будинку школи на о. Крузенштерна зв'язався з Копером і вони телефонічно уклали угоду про те, щоб спільно звернутися до совєтського і американського урядів про безвізовий перехід місцевих мешканців через кордон. Поки совєтська делегація на пронизливому вітрі очікувала прибуття американців, двоє журналістів відійшли від групи і звернулися до члена національної гвардії Аляски, підрозділи якої називаються „ескімоськими розвідниками".

Американці помістили Ганкіна і Ткаченка в будинок казарми національної гвардії на о. Крузенштерна, населення якого становить всього 160 осіб. Американські власті очікують відповідної погоди, щоб доставити втікачів в Анкоредж, де вони заповнять необхідні документи про політичний притулок.

ВЕЛИКДЕНЬ

З уваги на свято Воскресення Господнього Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті в понеділок, 1-го травня ц.р. Перше число „Свободи" в наступному тижні друкуватиметься у вівторок, 2-го травня, з датою середи. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address $1 00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Нова чистка в СССР

У минулий вівторок, 25-го квітня ц. р., Міхаїл Ґорбачов зробив усьому світові нову несподіванку: формально одна третина 300-членного ЦК Компартії СССР, 110 осіб зголосили свою резиґнацію, насправді всіх їх він викинув, позбувшись своїх критиків й опозиціонерів включно з колишнім міністром закордонних справ і пізнішим президентом імперії Андреєм Ґромиком. Але один з противників „перебудови", генеральний секретар Компартії УССР Володимир Щербицький залишився. Ґорбачов не викинув його тому, що він потрібний йому для дальшої русифікації України і для зберігання неділимства імперії.

В американській пресі появилося недавно інтерв'ю представника „Рідерс Дайджест" з британським прем'єром Марґарет Тачер. Коли запитали її, яку подію вона уважає найважливішою у світі, вона відповіла — „розвиток подій в Совєтському Союзі". На запит, чи вона переконана, що Ґорбачов втримається при владі — вона відповіла „так". Ґорбачов — за твердженням цієї вийнятково мудрої і досвідченої державної діячки, — це чоловік інтеліґентний, амбітний, зручний і впертий. І він дасть собі раду з опозицією. Проте Марґарет Тачер надто обережна, щоб сказати, що Ґорбачову вдасться санувати хвору совєтську економіку.

На цю тему була в минулонедільному „Ню Йорк Таймсі" окрема обширна стаття п. з. „Совєтська економіка не відповідає на перебудову — за твердженням Америки". Мовляв, зріст совєтського народного господарства в 1987 і в 1988 роках був по 2 відсотки. Це в західньому розумінні — не поступ, а заскорузлість, застій. Як уже неоднократно висловлювано на цьому місці думку — Ґорбачов правильно прийшов до переконання, що без зміни політичної атмосфери в СССР неможливо перевести реформи в ділянці економіки — сільсько-господарської та фабричної продукції. Тому його гласність у значній мірі змінила атмосферу, бо дала більшу свободу пресі й літературі та надхнула людей більшою відвагою. Він мав і далі має успіхи у боротьбі з „твердими" комуністами, противниками будь-яких реформ, найкращий доказ чого в оцій останній масовій чистці в Комуністичному ЦК. Але всі ці його тактичні успіхи включно зі здобуттям популярности на Заході не заповнили порожних полиць у совєтських крамницях. Не заповнить їх тривко заповіджений імпорт із Західньої Німеччини і Японії різних товарів найпершої потреби. Ґорбачов використовує свою популярність у західньому світі для придбання різних великих західніх фірм, щоб заснували в СССР свої філії. Ось так продукує там уже італійська автомобільна фірма „Фіят" чи американська „Кока-Кола". Але чужинецький капітал боїться інвестувати гроші в совєтську місцеву продукцію, — зовсім навпаки, як це діється з інвестиціями чужинецького, головного японського капіталу в Америці. Це справа довір'я до всієї державної системи і до якости даних автохтонних продуцентів. Такого довір'я до СССР західній капітал не має, бо не може мати.

Не можна теж мати повного довір'я до дальшого розвитку подій в Евразії. У березні ц. р. відбулися вибори в СССР, перші за останніх 70 років (попередні „вибори" були пародією і глумом) — і новообрані прихильники демократизації створили вже бльок під назвою „Березнева коаліція". Вона має охопити делеґатів різних частин СССР, без уваги на національність і віровизнання. Але московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Билл Келлер твердить, що вся та опозиція, яку зрештою боїться називати себе опозицією, а тільки „прихильниками перебудови", нараховує тільки 20 відсотків нового 2,250-членного парляменту. „Твердих" комуністів є яких 30 відсотків, а решта „нерішені" і невідомо, куди вони будуть схилятися. І що той дивовижний „парлямент" рішатиме — ні одна душа не всилі передбачити. Тим часом медвежу прислугу Ґорбачову зробили війська і поліція в Грузії, бо в самому СССР і в усьому світі обурення на масакру мирних і неузброєних демонстрантів. І таких несподіванок буде більше.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Андрій Качор

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Великдень — це найбільше християнське свято. Свято радости з приводу Христового Воскресіння. Бо ж Воскресіння Христа — це знову ж основа християнської віри і науки. Апостол Павло недурно ж писав: „Коли б Христос не воскрес то марна була б проповідь наша і марна віра наша" (І Кор. XV. 14).

І тому не диво, що Великдень — це найбільше християнське свято,свято радости всієї християнської землі, бо Христос воскрес і своєю смертю смерть поборов... А цю свою радість кожний нарід виявляє по своєму. Одначе, майже всі народи, у всіх християнських державах, свою радість про Воскресення Христа голосять великодніми дзвонами. Цей звичай глибоко закорінений і в Україні.

Хто з нас, старших, що вродилися в Україні і хоч короткий час жили там перед большевицькою окупацією наших земель, не пам'ятає цього величного святкування Великодніх свят із чудовими хороводами-гагілками перед церквою, обдаровування писанками своїх рідних і знайомих та цього прекрасного гомону наших великодніх дзвонів, які раннім ранком, в часі чудових Великодніх Богослужень і опісля, голосили світові радісну новину: Христос Воскрес! А десь далеко чути було відгомін цих самих, або інших, дзвонів,які відповідали: Воістину Воскрес!

Про цю музику великодніх дзвонів маємо багато гарних поем і поезій, які дуже зворушливо нам це пригадають. Згадаймо, наприклад, В. І. Антонича, який у довшій поемі „Воскресення", пише:

Дзвони грають зарання, бо
зоря сходить рання,
Дзвони грають, вітають,
бо зоря є ясна,
Дзвони грають зарання, від
самого світання,
Дзвони грають, вітають,
воскресає весна.

А чому так дзвони грають, бо, як пише Ярослава Божемська, у своїй поезії „Христос Воскрес":

Дзвонять дзвони, гомін
лине
Ген, високо до небес,
Бо сьогодні День Великий:
З мертвих Божий Син
Воскрес!

Багато в нас написано про великодні дзвони, майже всі наші поети щось про наш Великдень і наші великодні дзвони написали, пригадуючи, що голос наших великодніх дзвонів нам пригадував і пригадує сьогодні, що Той, що Його розп'яли на Голгофті, поклали відтак у гріб, привалили каменем, коло гробу поставили сторожу, всі Його покинули, бо думали, що Він погребаний назавжди. А Він, як сам предсказав, третього дня воскрес.

І тому церковні дзвони гудуть і своїми голосами закликають: Радійте! Христос Воскрес! А наші предки цей звук підхопили і чудові воскресні пісні склали і співали: Воскресіння день, просвітімось люди!

Пасха, Господня Пасха!
Бо від смерти до життя, і
з землі до неба
Христос Бог нас перевів,

І тому пісню перемоги співаємо:

Христос Воскрес із
мертвих,
смертю смерть подолав...

Великдень збуджує в нас нову віру: коли Христос воскрес — воскреснемо й ми!

* * *

Коли будемо вслухуватися на Великдень в радісний гомін дзвонів, варто пригадати собі коротку історію церковних дзвонів.

У наших і чужих енциклопедіях знаходимо цікаві інформації про дзвони. Археологи твердять, що китайці мали дзвони ще 2000 років до Христа, але форма їх дзвонів була інша, мали вигляд пукатої бомби.

Історики знову ж твердять, що дзвони були знані старим єгиптянам, жидам, грекам, римлянам й іншим народам старого світу.

У Святому Письмі маємо згадку, що за часів Соломона, в єрусалимському храмі вживали дзвінків, коли первосвященник входив до святині і коли виходив з неї, щоб люди у притворі знали, яку частину Богослуження виконувано.

Християни в перших віках дзвонів не вживали, що зрозуміле, бо християнство було переслідуване, а всі Богослуження мали тайний і законспірований характер. Початок вживання дзвонів у християнському світі дала Італія. Кажуть, що Папа Себастіян у 604 році видав розпорядок, щоб початок Богослуження заповідати дзвонами.

Певна вістка про дзвони, — як подає проф. Е. Онацький, — походить аж з 741 року, коли Папа Захарій подарував дзвони для монастиря в Монте Касіно (де в часі Першої світової війни приміщувався найбільший табір полонених українських старшин австрійської армії).

З історії знаємо, що Папа Іван XII (952-972) у 968 році наказав вилити великий дзвін для Лятеранського Собору св. Івана, сам його благословив та назвав іменем „Іван".

Уживання дзвонів у християнських церквах набрало поволі глибокого символічного значення, а саме: голос дзвонів має символізувати голос апостолів, свя-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Драч

Чорнобильська мадонна

(Уривки)

Як з моторошшя сну,
Душа моя встає,
Як тяжко їй
Вставати і німіти.
Питаю душу я:
Душе моя, Ви є?
Вона мовчить і є —
Лиш годі зрозуміти.

Чому мовчиш, кажу,
Чи ти вже не моя,
Чи тобі душно,
Душе, до знемоги?
Чи так тебе,
Душе, кайданить крутія
Крута мого життя
І хист мій преубогий?

Мовчить душа з душі,
Мовчить мій цілий світ,
Загорнутий в лихі,
В словесні целофани...
Пучками голими
З душі здираю лід...
Як ранить ті пучки...
Як душу тяжко ранить...

* * *

Стали в вікна бити шершні
І джмелі густи,
Стали душі, тяжко вмерші,
Натовпом густим.
І чого б мене питати,
І нащо б я їм,
Коли й сам не дам я ради
Із життям своїм.
А вони мене питають —
Що воно й куди.
І не дихають — ридають
Голосом біди.
Що мені собі сказати?
Бо я більше в них,
Більше в них питаю ради
В сумнівах нічних...

Василь Витвицький

КАНТАТА „ПОСЛАНІЄ" Т. ШЕВЧЕНКА — А. РУДНИЦЬКОГО

Старанням Наукового Товариства ім. Шевченка і членів філядельфійського хору при співучасти дружини композитора Марії Сокіл-Рудницького вийшла друком під кінець року симфонічна кантата „Посланіє", слова Тараса Шевченка, музика Антона Рудницького. З Науковим Товариством ім. Шевченка в'язали нашого композитора не один, а численні вузли. Передусім він дійсний член НТШ і довголітній співробітник його великого науково-видавничого проєкту — „Енциклопедії Українознавства". Як музикознавець він неодноразово заторкував теми особливо близькі для Товариства, як „Тарас Шевченко і наша музична творчість", „Музика до поеми Шевченка і пролетарська ідеологія", Чи можна відзначити ювілей НТШ без кобзаревої музики?" Найцікавіше те, що сама ідея написання великого твору на слова Т. Шевченка вийшла саме з кіл НТШ. Первісно це в'язалося з пляном відзначення 100-річчя з дня смерти Поета 1961 року. Додати б, що під фірмою НТШ появився 1980 року. Збірник праць і статтей А. Рудницького під заголовком „Про музику і музик".

Знову ж, коли мова про хор „Кобзар" у Філядельфії і його довголітню співпрацю з дириґентом і композитором А. Рудницьким, то це явище варте особливої уваги. Маю на думці питання впливу оточення на діяльність і творчість визначних мистецьких одиниць. 23-літня насправді гармонійна співпраця членів хору з їхнім дириґентом може служити за зразок і дороговказ для співацьких і взагалі музичних організацій. Згадати б, що у своїх листах Антін Рудницький писав про Співоче Товариство „Кобзар" не інакше, тільки — „мій хор". У вступному слові до теперішнього видання „Посланія", що його написала в імені членів хору Ірина Райнер, читаємо про непроминальне почуття вдячности до їхнього колишнього дириґента: „Кожноразове виконування „Посланія" під його мистецьким проводом було для нас зворушливим пережиттям".

Про питання, як, коли і чому Антін Рудницький взявся був за писання музики до „Посланія" розповів він сам на сторінках „Свободи" з 8-го квітня 1962 року у статті „Моя композиція до слів Шевченкового „Посланія". Усе важливіше з цієї статті передруковано тепер у вступі до нотного видання твору. Проте нас цікавитиме інший аспект цього питання.

Перед композитором, який кладе собі за мету висловити музичною мовою те, що було сказане поетичним словом, стелять ся дві можливості, дві дороги, при чому вага цього вибору тим складніша, чим більше значення даного тексту. Першою можливістю є музична мова виключно особиста, така, що випливає з власних естетичних позицій та уподобань самого композитора. Цією дорогою пішов був колись визначний російський композитор Сергій Прокофєв і — натрапив на спротив. Ішлося про одну сцену в його опері „Семен Котко", дія якої проходить в Україні. У згаданій сцені гурток партизанів співає Шевченків „Заповіт". Композитор оформив цей текст власною, наскрізь оригінальною музикою. Це викликало було гостру (і — на мою думку — несправедливу) критику з боку деяких музик.

Антін Рудницький свідомо і цілево вибрав другий шлях і дав „Посланію" музичну інтерпретацію широко доступну і зрозумілу та — „без хитрої мови". Де цього потрібно, він не вагається вести хорову партію акордами аскетично чистими і прозорими, зате в інших місцях примінює складну техніку поліфонічних плетінь. Інструментальна частина сповняє важливе завдання і є самостійним фактором музичної побудови. Солісти — сопрано і баритон — виступають у тих місцях кантати, в яких підкреслений особистий характер поетичного тексту. Наскрізь оригінальна і вагома роля одного з-поміж інструментів, а саме віольончелі. Як знаємо, це був улюблений інструмент Тараса Шевченка. Поет сам писав, що в грі віольончелі з фортепіяном вчувається йому „божественна гармонія". Цікаво, що незалежно від „Посланія" А. Рудницького, подібне завдання сповняє віольончеля у Тарасові Шевченкові присвяченій оркестровій поемі „Душа Поета" київського композитора Андрія Штогаренка.

Час написання „Посланія" (1959-1960), роки виконання (Філядельфія і Ню Йорк 1962, Вашінґтон 1964) а тепер рік появи друком (1988) мають свою вимову. Ми є свідками явища, яке можна було б назвати добою реґабілітації вокальної, особливо хорової музики. Числячи загально, можемо сказати, що в першій половині XX століття українські композитори куди більшою мірою висловлювалися на полі інструментальної музики, ніж вокальної. На наших очах друга половина цього століття приносить щораз виразнішу зміну у цьому відношенні, зміну помітну однаково у творчості наймолодшої хвилі українських композиторів, як і в виконавчій практиці. Таким чином поява друкованого „Посланія" Т. Шевченка — А. Рудницького є не тільки замітним культурно-громадським ділом, але й подією на часі.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЗМ

Автор фейлетонів у „Свободі" О-КА є незвичайно бистрим обсерватором людських прикмет і хиб, а зокрема різних явищ у нашому громадському житті.

Будучи жінкою з витонченою культурою, досвідченою і доброю журналісткою із умінням подати свої спостереження читачеві у такій притаманній їй формі, що її ствердження стають не тільки незвичайно цікавими, але й повчальними своїм змістом. І тому їх читають радо і з великою приємністю.

Недавно появився дуже цікавий фейлетон п. н. „Український демократизм" („Свобода" ч. 60 з 1-го квітня ц. р.), у якому О-КА дуже влучно підхопила і пише, як різно і фальшиво деякі інтерпретують поняття демократії чи демократизму. Звичайно, що в короткому фейлетоні авторка не могла ширше розвинути цієї проблематики, хоч і подала загальниково приклади такої інтерпретації. Тому хочу при цьому доповнити її ствердження іншими прикладами, бо вони дуже характеристичні.

У нас чомусь завелось таке, що деякі розуміють демократизм по своєму. А це значить: „мені ніхто не має права наказувати, що я маю робити і тому роблю, що і як хочу". Таке розуміння демократії аж ніяк не відповідає правильній інтерпретації. Це радше анархія. Демократична система, крім свобід, вимагає від людей відповідальности за виконування прийнятих на себе добровільно чи з доручення, певних обов'язків. У протилежності до наказу в тоталітарній системі, в демократії діє принцип самодисципліни. А саме того у нас, на жаль, бракує.

Для характеристики кілька прикладів. У якійсь місцевості відбуваються збори якоїсь організації. На зборах від управи являється тільки голова, а інші члени управи не тільки, що не приходять, але навіть не вважають за відповідне виправдати свою неприсутність.

В ЗСА тепер діють дві централі. В різних місцевостях існують відділи обох централь. У більшості випадків праця і відношення одних до других є наладна-

(Закінчення на стор. 3)

Петро Стерчо

ВЕЛИКДЕНЬ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Великдень для українського народу є найрадіснішим святом. В карпатській Україні святкували за моїх молодечих років Великдень більш урочисто аніж якенебудь інше свято. Святкували в нас Різдво дуже урочисто, але велич Великодня в тому, що Син Божий воскрес на третій день після Його розп'яття на хресті й поховання у гробі; смертні люди не воскресають! Тож від Великодня до Вознесення люди вітають „Христос Воскрес!"

Релігійна суть Христового Воскресіння всюди між християнами та сама. Але різні народи розвинули свої власні притаманні звичаї пов'язані із празнуванням Великодня. І в Карпатській Україні розвинулися й плекалися своєрідні звичаї, які в деякій мірі різнилися в різних місцях. Тому мені доведеться обмежитися лише до спомину про святкування Великодня у моєму рідному селі — Кузьмині, на Мукачівщині.

Приготування до Великодня починалося Великим Постом, що тривав у нас повних сім тижнів. Під час Великого Посту старші кляси місцевої школи ставили на сцені якийсь театральний твір, з яких найпопулярнішими були „Добродітель перевищає багатство" Олександра Духновича та „Без Бога ні до порога" Августина Волошина.

Першою частиною підготови до Великодня була масова участь людей у Страсній утрені у Великий Четвер Під час читання Євангелій старші брати стояли перед тетраподом із трьома горіючими трійцями, а до кожного Євангелія виходили ще й додатково два господарі з горіючими свічками, що їх гасили щойно після відчитання дванадцятого Євангелія. Під час читання кожного Євангелія дзвонили всі дзвони „Василій" (Церква св. Василія), „Георгій" (це по моєму покійному батькові, який уфундував був ці дзвони) й найменший „Михаїл", який дзвонив найтоншим голосом. Після дванадцятого Євангелія аж до Воскресної Утренні вживано лише „клепачок" для скликання народу до церкви.

У Велику П'ятницю зобов'язував строгий піст і люди їли того дня щойно після положення Плащаниці, що починалося о год. 3-ій після полудня. В трикратному обході докола церкви з Плащаницею, що її несли найповажніші ґазди, з горіючими трійцями й свічками й з хрестом, без церковних коругов, які в тому часі були звинені, брали участь, під духовним проводом свого пароха. Всі люди, після зложення Плащаниці на тетраподі приступали навколішках і цілували її.

У Велику Суботу господині пекли паски, приготовляли грудки сира, били свіже масло в колотільнях, варили шинки, ковбаси, яйця тощо.

Як лише починало смеркатися, тоді хлопці, (а деколи й дівчата) шкільного віку зібралися біля церкви й на окрайчику цвинтаря в призначеному для цього традицією місці, розпалювали огонь. В цьому вогні спалювали вони зрізані з дерев гиляки. Звичайно забавлялися вони біля цього вогню аж до пізньої ночі, коли-то туди почали приходити дорослі парубки, а відтак і старші поважні ґазди. Ґазди сиділи на грубих пнях і розповідали собі різні пригоди свого життя, а парубки постачали дерево для вогню, щоб не погас бодай упродовж чергових двох днів, бо й тоді ще збиралася молодь біля цього вогнища.

Вогонь розпалювали на згадку тих вогнищ, що горіли тієї холодної ночі, коли Юда Іскаріотський видав Ісуса Христа на тортури й розп'яття. Завжди хтось подбав про те, щоб ґазди заговорили і про апостола Петра, який грівся при одній з таких ватер, коли то судили Ісуса, а при тому, маючи, людські слабості відрікся свого Учителя.

Перед північчю паламар закалатав у велику „клепалку" в дзвіниці, щоб скликати людей на Воскресну Утреню. Зібравшися у притемненій церкві, отець-парох із найповажнішими ґаздами винесли Плащаницю, хрест, хоругви, горіючі трійці й свічки й точно опівночі розпочато обхід довкола церкви. Стуканням хреста у церковні двері й співом „Христос Воскрес" відчинили двері церкви й тоді під гомін дзвонів входили люди до освіченої церкви. Священик з дяками в крилосах по обидвох боках церкви співали Воскресну Утреню. Усі люди співали з ними. Цієї радости на обличчях людей, ніяк не можна описати, це лиш можна пережити. Після Богослуження люди ішли домів.

Згодом веселий гомін усіх дзвонів скликав людей на величаву Божественну Літургію о год. 10-ій рано люди спішили до церкви з великими кошиками. Кошики з пасками і прочим накриті вишитими рушниками, укладали під стіною, коло церкви. Біля кожного кошика горіла свічка. Божественну Літургію співали і ті, що в церкві, і ті, що з пасками стояли назовні. Годі описати той настрій, що витворився в душах святково одягнених і радісних людей.

Після закінчення Божественної Літургії паламар і старші брати нашвидку будували престол на подвір'ї, поміж двома рядами уложених кошиків з пасками, а тоді виходила процесія з хоругвами, трійцями й горіючими свічками. Священик при цьому престолі відправляв Молебень, а опісля посвячував кожний кошик з паскою. З почуттям радости люди спішили з пасками додому...

Входячи із свяченою паскою в дім, господар тричі кланявся, говорячи „Христос Воскрес", а всі в домі відповідали йому кожного разу „Воістину Воскрес!" Тоді клали посвячену паску на середину стола, а довкола неї всі інші страви. Господар, перехрестивши паску тричі словами „Христос Воскрес", розрізував її на скибки й відтак ділився з кожним членом родини свяченим яйцем. Щойно тоді усі сідали і розпочинали їсти. Після з'їдження яйця з хлібом з маслом, звичайно запивали посвяченим вином, й споживали шинку, ковбасу, сир, а з ними й червоні бурячки з хроном. Кава із сметаною — це одинока непосвячена страва, що її споживали на снідання, яке закінчували виноградом чи іншими свіжими овочами.

Після розговіння паскою і яйцем люди відпочивали. Лише молодь збиралася коло церкви, дехто біля тліючого вогнища, дехто у дзвіниці щоб видзвонити всіма дзвонами, а інші, співали гагілки. Коло третьої години люди сходилися на Вечірню. Всі одягнені у нову одіж. Хресні мами відшукували своїх похресників і обдаровували їх писанками. Після вечірні люди довго не розходилися по домах, а молодь продовжувала забави.

Другий день свят у нас називали Поливальний Понеділок, бо того дня леґіні обливали водою дівчат. Перед Богослуженням лише трохи скроплювали і поздоровляли їх „Христос Воскрес". По полудні збиралися леґіні групами й ходили від дому до дому, в яких були дівчата їх віку, й обливали їх. Якщо був гарний і теплий

(Закінчення на стор. 3)

(„Українське Слово", чч. 2319 — 2320, Париж, 4 — 11 травня 1986 року).

Рада Директорів Товариства „Св. Софія"

має шану запросити Вас на

СВЯТКУВАННЯ 15-РІЧЧЯ „СВ. СОФІЇ"

Релігійного Товариства Українців Католиків, ЗСА

що відбудеться

в суботу, 6-го травня 1989 р. о 5-ій год. по пол. в Ля Саль Університеті — Юньйон Бол Рум

при 20-ій і Олней Авеню, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

У ПРОГРАМІ:

П'ятнадцятиліття Товариства Св. Софія, ЗСА — *Д-р Романа Навроцька*

За долю завтрішнього дня .... *Проф. Леонід Рудницький*

Святочна трапеза

Релігійний рух в Україні .... *Йосиф Тереля*

Програмою веде: *Проф. Альберт Кіпа*

Даток 35.00 дол. від особи

ВВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДОПОМОГУ ЦЕРКВІ В УКРАЇНІ

КОНЦЕРТИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ДИРИҐЕНТ

ВОЛОДИМИР КОЛЕСНИК

Концерти присвячені 175-літтю з дня народження Тараса Шевченка і порі перенесення домовини Поета з Петербургу до Канева.

Windsor, Ont. - Detroit — Sunday, May 21, 1989, 3:00 p.m.
Cleary Auditorium, 201 Riverside Dr. W.

Cleveland, Ohio — Saturday, May 27, 1989, 7:30 p.m.
Suyahoga Community College Auditorium
11000 West Pleasant Valley, Parma, Ohio

Toronto, Ont. — Sunday, May 28, 1989, 4:00 p.m.
Metro Convention Centre, 255 Front St. West

Chicago, Ill. — Sunday, June 11, 1989, 3:00 p.m.
Lane Technical H.S. Auditorium, Western and Addison Streets
Sponsored by Local Branch of U.C.C.

КВИТКИ МОЖНА НАБУВАТИ В КНИГАРНЯХ І КРЕДИТІВКАХ

До програми концертів уходять композиції і обробки Гната Хоткевича на тексти Поета, які ще ніколи не виконувалися.

Не оминіть нагоди послухати унікальну програму цих концертів, яка мабуть не скоро повториться.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

запрошує своїх Членів і Прихильників на

ДОПОВІДЬ

Миколи Лебедя

на тему:

„СУЧАСНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ"

Доповідь відбудеться в п'ятницю, 5-го травня 1989 р. о год. 7-ій вечора

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИННИЧЕНКІВСЬКА КОМІСІЯ

запрошує Вас на

КОНФЕРЕНЦІЮ

присвячену літературній творчості

Володимира Винниченка

ДОПОВІДІ:

проф. **РОМАНА БАГРІЙ** *(Йорк Унів.)* — **„Мати — суррогат і жінка у п'єсі ЗАКОН"**

проф. **ДАНИЛО СТРУК** *(Торонтонський Унів.)* — **„Що таке ГРІХ?"**

д-р **МИКОЛА ЖУЛИНСЬКИЙ** *(Академія Наук, Київ)* — **„Ідея і форма роману СЛОВО ЗА ТОБОЮ, СТАЛІНЕ!"**

Коментатор: **проф. ЄВГЕН ЛАЩИК** *(Ля Саль Унів.)*

Програму перекладатиме: **д-р ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ**

Рівночасно буде ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Дата конференції: **субота, 6-го травня 1989 р.** Час: **4-та год. по пол.**

Місце: **УВАН,** 206 West 100 Street, New York, N.Y. Тел.: (212) 222-1866

Пластове Плем'я **„ПЕРШІ СТЕЖІ"**

влаштовує

ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ

для дітвори від 3-6 року життя

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ від 8-го до 15-го липня 1989 р.

Оплата за побут на Союзівці для дорослої особи і 1 дитини $450.00.

Замовлення кімнат із $50.00 завдатку висилати на адресу:

ТАБІР ПТАШАТ
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446 ■ (914) 626-5641

Члени УНСоюзу одержують 10% знижки.

Таборова оплата $50.00. Зголошення надсилати на адресу комендантки табору

пл. сен. Марусі Дармограй Мулик Ч. Хв.

Mrs. M. Darmohraj Mulyk, 63-145 Alderton St., Rego Park, N.Y. 11374

Реченець зголошень: 15-го травня 1989 р. Табір обмежений до 30 дітей.

ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ - 89

Ім'я і прізвище дитини .... по-українському і по-англійському

Дата народження ....

Адреса ....

Телефон ....

☐ Резервую кімнату на Союзівці

Завваги ....

.... Ім'я і прізвище батька або матері

.... Підпис

„В Україні..."

(Закінчення зі стор. 1)

ницькі наступальні армії Гітлера українці вітали як визволителів. Від Києва на сході, — продовжує Сафаєр, — до Львова, міста, що його вхопила Москва від Польщі, націоналістичний український Рух зростає на силі, проголошуючи автономію УССР, а думаючи при тім про повну самостійність. Українська маріонетка, член Політбюра, 71-річний Володимир Щербицький, не може вже упоратися ані з патріотичними літературно-поетичними товариствами й братствами, ані з Церквами, ані дати собі раду з перебудовою".

Але Москва, — пише далі В. Сафаєр, — не може собі дозволити такої розкоші, щоб націоналістичний запал, що вибухнув в Грузії, розпалився і в Україні. Це і є центром бійки на нарадах у Москві.

Щоб опанувати ситуацію, а не бути поставленим перед доконаним фактом, — Ґорбачов, взявши ініціятиву в руки, насварив пальцем на Щербицького за неуспішну ,перестройку' і за невміння втримати контролю над Україною, закидаючи йому „думання старими категоріями", невміння іти в ногу з інтелігенцією, що йде вперед. І Ґорбачов запропонував Щербицькому відійти в небуття, так як перед тим відійшов Лігачов у вересні.

На захист Щербицького, проте, виступив Віктор Чебріков, закидаючи Ґорбачову, що перестройка вирвалася з-під контролі, не давши ані очікуваного збільшення продуктивности, ані не здобувши допомоги зі Сходу, і що Ґорбачов винен за неспокої й заворушення на периферіях СССР, а це загрожує єдності самого Совєтського Союзу.

Тож Чербіков кличе спинити ґорбачовську критику партійців — ,застійників', а по-справжньому розторощити протиєдностеві елементи у СССР, які використовують кожну нагоду, щоб розпалювати націоналізм.

Сафаєр подає такі чотири розв'язки цієї заплутаної справи, пропонуючи читачам самим вибрати собі найбільш бажану: перша — Ґорбачов переміг своїх супротивників і назначить якогось популярного українця для опанування ситуації в Україні, ніж був Щербицький. Друга — переміг Чербіков: дисидентів візьмуть за чуба і на Сибір, а український рух разом із гласністю випарується, як ,Празька весна'. Третя розв'язка — досягнено компроміс, щоб ніхто, не вдарив лицем з грязюку', і гласність і все інше обговориться на Конґресі народних депутатів наступного місяця. Тим часом буде дозволено Червоній армії твердо вдарити по неслухняних демонстрантах (цю розв'язку вибрав собі і Вілліям Сафаєр як найбільш правдоподібну). Четверта розв'язка — це гумористичне „БОҐСАТ", перші літери з шести слів: „тільки пачка старих хлопців, що сидять навколо столу" (Bogsat — just a Bunch of Guys Sitting Around a Table).

Найсумніше те, що не виключена й „друга" розв'язка — поворот до сталінізму, і це теж підкреслює, як Ґорбачов прорахувався, вірячи, що можна керувати наростаючими незадоволеннями серед народів і дозувати їх. „Насправді ж невелике засмакування волі викликає більший і більший апетит, аж до справжнього ненажерливого голоду", — кінчає свою статтю Сафаєр.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Ще про...

(Закінчення зі стор. 2)

ні. Всякі акції, а головно національні святкування відбувають спільно, або ротаційно, лиш подекуди, де не можуть договоритися, ці святкування відбуваються окремо. Але є місцевості, де вправді існують відділи обох централь, але такі святкування чи окремі акції, як наприклад, відвідини у посадника міста чи губернатора у справі проклямації з нагоди 22-го січня, Тижня Поневолених Націй, 1000-ліття Хрищення Руси-України чи інших нагод, беруть участь представники місцевих організацій під протекторатом одної централі, без представника другої централі, бо організатори не вважають за відповідне запросити до участи представників другої централі.

Або ще інший приклад. Відбувається ювілей для відзначення заслуг якоїсь визначної особи чи організації. На бенкеті з цієї нагоди складають привіти представники різних організацій, в тому і одної централі, але чомусь не допускають до привіту представника другої централі.

Очевидно, що це діється не випадково, але тенденційно з розрахунком вирізнити одну централю, а принизити другу.

Таких прикладів можна навести більше. Однак вистачить тих кілька, щоб підтвердити, як спотворено у нас поняття демократії.

Д-р Роман Барановський

Кергонксон, Н. Й.

МАЄМО НА СКЛАДІ

ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК Г. ГОЛОСКЕВИЧА

Близько 40.000 слів, видання дев'яте, Ню Йорк, 1966, стор. 451. Ціна 15.00 дол. за примірник і один долар за пересилку. Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% продажного податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

„Прославляймо..."

(Закінчення зі стор. 1)

сіння? Погляньмо навколо нас, як уся природа, прокинувшися від зимового сну — смерти, воскресаючи до нового життя і цієї весни, всіма фібрами, у всіх своїх проявах славить Воскресителя свого — Христа Бога. У проміннях весняного сонця, у легких подувах весняного вітру, у свіжій зелені лісів, лугів і нив озимини, у лагідному хлюпанні розмерзлих річок і в тихому дзюрчанні ожилих струмочків — у всьому відчувається однозгідна пісня радости від перемоги життя над смертю, що її — цю перемогу — здобув і родові людському дарував Воскреслий Спаситель Христос, бо „поглянута смерть (Його) перемогою" (Кор. 15, 54).

До тих же, які не влилися ще в цей мільйоноголосний хор янголів, людей і всього живого, у цей хорал всесвітньої подяки Богові за дар і тимчасового життя на землі, і за дарування життя вічного у Царстві Його через Христа Воскреслого, лунає палкий заклик Апостола народів: „Сплячий, вставай, і воскресни із мертвих, — і освітить тебе Христос!" (Ефес. 5, 14).

Нехай же преславно Воскреслий Христос збудить від сну безвір'я, недовір'я і байдужости усіх убогих на розум, які ще не бачать величі Творця свого. Нехай же Він освітить їхній розум божественною премудрістю Своєю, щоб і вони разом з нами єдиними устами і єдиним серцем славили й оспівували всечесне й величне ім'я Єдиного в Святій Тройці Бога — Отця, Сина і Святого Духа, Бога не мертвих, а живих.

З цим святом перемоги світла над темрявою, права над неправдою, любови над ненавистю, життя над смертю — з цим святом Віри, з цим святом над святами сердечно вітаємо всіх Вас і молитовно бажаємо повної духовної радости, що її дарував нам Воскреслий Христос, і що її ніхто не відбере від нас. Амінь.

† **Ізяслав,**
Архиєпископ Чигиринський
† **Елисей,**
Єпископ Луцький
† **Олександер,**
Єпископ Уманський

Великодні...

(Закінчення зі стор. 2)

щеників і проповідників.

У добі хрищення України дзвонів не знали, бо не знала їх Візантія, звідки Україна прийняла християнську віру. В Україну дзвони прийшли, мабуть, з Німеччини, через Новгород, де вони були вже в 1066 році. У „Слові о полку Ігоревї" читаємо: „Князь Всеслав судив людей, князям порядкував городи, а сам в ночі вовком уганяв: з Києва перед півнями до Тмуторкані, вовком перебігав дорогу Хорсові. Йому дзвонили рано у св. Софії, в Полоцьку, а він вже в Києві чув дзвін".

Маємо літописні відомості, що король Данило Галицький спровадив великий дзвін з Києва і на його зразок велів ще кілька таких вилити. У Львові маємо дзвін із 1341 року, який висить на дзвіниці Святоюрського собору, і є найстаршим дзвоном на українських землях. Він має напис старослов'янською мовою з якого дізнаємося, що він був вилитий за князя Дмитрієва.

Славний дзвін „Кирило" в Успенській церкві у Львові, що висить на т. зв. Корняктівській вежі. Завішено його у 1571 році, зараз по закінченні будови. Після великої пожежі в місті „Кирило" впав і ушкодився. Його перелито і знову завішено на вежі в 1786 році, де він висить досьогодні. „Кирило" має два метри висоти і стільки ж ширини, прикрашений плоскорізьбами, які зображають Розп'яття, св. Михайла і ще якогось святого з пальмовою гілкою в руках. Напис говорить про дату нового посвячення за єпископа Білянського, про його ктиторів, поміж якими є ім'я артиста-маляра Остапа Білянського та замітка, що дзвін перелито в ліярні Теодара Полянського у Львові. Мені приємно про цей дзвін згадати, бо це моя парафіяльна церква, в якій я брав шлюб і з моєю дружиною Іванною не раз виходили на верх дзвіниці, щоб оглянути зблизька нашого „Кирила".

Він зберігся досьогодні, бо його не змогли в часі війни ні австрійці, ні москалі, ані німці зняти, бо була загроза завалення вежі.

З інших українських дзвонів треба ще згадати дзвін „Мазепа" у Печерській Лаврі. Він є більший від „Кирила" і його могутній голос сповіщав українському народові під час читання Четвертого Універсалу про незалежність, а рік пізніше про Соборність України. Цей дзвін був збудований за кошти гетьмана Івана Мазепи.

Багато інших історичних дзвонів маємо в Україні. Багато їх знищено в часі Першої і Другої світових воєн. Їх забирали москалі, австрійці і німці, щоб переливати на гармати, але багато ще залишилося, як дорогоцінні пам'ятки нашого славного минулого.

Цікаво, що і большевики звернули теж увагу на дзвони, бачучи в них ідеї християнства і тому вже в 1930 роках почали їх здіймати по всій Україні, ніби з потреб браку металів.

А ми тут, у вільному світі, святкуючи Христове Воскресіння, не забуваймо, що до наших гарних великодніх традицій належить і дзвони, великодні дзвони, які пригадують нам, як каже наш славний поет О. Олесь:

Готові будьмо! Близько час.
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон
Я бачу натовпи великі.
Обійми, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.

О. Дзвони радісні гудіть.
Надію майте в хворі груди...
Дивіться: в натовпі — Христос.
Дивіться: люди — знову люди.

Великдень...

(Закінчення зі стор. 2)

день, то виводили дівчину до колодязя і там обливали її відрами води. Дівчата, звичайно, пручалися, але в дійсності вважали для себе найбільшою обидою, якщо група хлопців поминула б їх дім. За „обливання" кожна дівчина обдаровувала кожного леґіня писанкою, а для свого улюбленого залишала на кінець найкращу і з ним христосувалася. На третій день свят був звичай, що дівчата поливали хлопців, а жінки чоловіків, але не так „обильно".

В Томину Неділю йшли на цвинтар. На св. Юра з'їдали посвячений із паскою, а відтак засушений, „Юрівник", тобто плетений колач із пшеничної муки. Це, мабуть, пов'язання Великодня із колишнім святом весни, бо на св. Юра на Закарпатті вже справжня, тепла весна й трава зеленіє...

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ЧТК повідомило, що до Праги незабаром прибуде з офіційною візитою східньонімецький диктатор Еріх Гонекер. У повідомленні нічого не говориться чого саме приїжджає комуністичний керівник Східньої Німеччини, але преса написала, що він приїде на запрошення ЦК КПЧ. Політичні спостерігачі кажуть, що Чехо-Словаччина і Східня Німеччина, дві найбільше економічно розвинуті країни в комуністичному бльоці держав. Однак в обидвох країнах реформи Міхаїла Ґорбачова зустрілись з явним спротивом комуністичних лідерів.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН ОЛЕКСАНДРА КОСТЕЦЬКОГО

ГІСТЬ З КИЄВА

у неділю, 7-го травня 1989 р., о год. 1-ій дня в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й. Виставка відкрита в будні — 6-8 веч., в суботи і неділі — 1-8 веч. і триватиме до 14-го травня 1989 року.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 31-го грудня 1988 року відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

Святослава Жуковська

З глибокою і щирою вдячністю стаємо перед Приятелями та Знайомими, що в днях нашого великого смутку зложили нам особисто, листовно чи телефонічно вислови співчуття, розради та моральну піддержку.

Зокрема сердечно дякуємо о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, пароховi церкви св. Йосафата за молитви, панахиди, похоронні відправи та теплі слова потіхи.

Дякуємо з глибини серця родині, яка прибула з Рочестеру та Кеноші, щоб віддати останню пошану і нас підтримати на дусі.

Особливо хочемо з вдячністю відмітити та подякувати п-ні Ліді Колодчин, яка в тяжкій хвилині поспішала з моральною допомогою. Також інж. В. Колодчинові за зворушливі прощальні слова на панахиді та поминальному прийняттю, як і рівнож д-рові П. Джулеві за незабутні слова про Покійну.

Сердечно дякуємо хористам чоловічого хору, в супроводі п. С. Феденка, які зворушливо співали на панахидах та похоронних відправах.

Щира подяка тим, що несли домовину: інж. В. Колодчинові, п. Л. Лепецькому, п. П. Ковчеві та членам родини.

Щиросердечно дякуємо нашим приятелям, що виказали уважність і допомогу, особливо паням О. Мигаль, М. Дяків та Х. Липецькій.

Особлива подяка за квіти які прислали: д-р М. і З. Лебедович, д-р О. і Д. Якубович та Лікарське Товариство.

Ми були справді зворушені участю на панахидах та похоронних відправах та з глибини серця дякуємо всім приятелям за молитви, Служби Божі та усім жертводавцям.

Замість квітів у пам'ять Покійної склали:

На БІЛИЙ БІР

По 100 дол.: д-р Р. і Д. Біляк, д-р М. і З. Лебедович; 40 дол.: д-р З. і І. Михайлюк; 30 дол.: Л. і Н. Гевко; 25 дол.: Т. і І. Гнатчук, І. і Г. Панчак, д-р А. і З. Слюсарчук; 20 дол.: Л. і Б. Казевич, Б. і С. Кордуба, М. і Н. Кунинський; 15 дол.: С. і І. Білий, Б. і В. Андрушків; 10 дол.: І. і А. Козак, Е. Байко, Я. і Х. Козак, Т. Обушкевич, О. і А. Бігун, О. Бевцик, І. і І. Ляш.

На СЕМІНАР в GLEN COVE

По 100 дол.: В. і Н. Петріна; 25 дол.: В. і О. Папіж, F. and M. Serto; 20 дол.: В. і Х. Гнатчук, П. і Ю. Капітанець, Д. Дудра, Я. Кривий, д-р М. і д-р Л. Григорчук; 10 дол.: Б. і С. Коссак, М. і І. Прийма, І. Совірка, О. Савчук, М. Дрогомерецька.

На СЕМІНАР в БРАЗИЛІЇ

По 100 дол.: д-р А. і В. Мацюрак; 50 дол.: М. Прийма; 30 дол.: Л. і Х. Липецькі; 25 дол.: Б. і М. Дяків; 20 дол.: М. і А. Собко, Р. і І. Кордуба, Б. і Б. Федорак, Р. і М. Стефанюк, Б. і М. Ковч; 15 дол.: Д. Конюх; 10 дол.: Д. і В. Прийма, П. Шаєнко, С. і Е. Климишин, Н. Озарків, Ю. і Л. Бараник.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ

По 20 дол.: О. і В. Мигаль, М. і О. Трешневський; 15 дол.: д-р Л. і О. Галицькі, І. і Б. Черниш; 10 дол.: О. і М. Кальба, Б. і О. Середюк, С. Мигаль, А. і Н. Сасик, Р. і В. Дигдало, Й. і К. Сливка, А. Дяків, М. Зубаль, М. Ніновський, М. і Н. Кунинський, Ю. і З. Юрків, П. і М. Томин, М. і З. Василькевич, Ковалишин, В. і І. Кушнір, Д. Дудра, О. Лончина, Сеник-Стельмах, Й. Шулик, Л. Татух.

ЦЕРКВА СВ. ЙОСАФАТА В ВОРРЕН

По 50 дол.: д-р П. і І. Джуль; 25 дол.: С. і А. Феденко; 10 дол.: Р. Бараник, В. Слободян.

ЦЕРКВУ НЗПДМ

По 25 дол.: д-р М. і Х. Юзич.

УКРАЇНСЬКИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ПРИ ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

По 25 дол.: Я. і О. Дужий.

На СУА

По 20 дол.: В. і Л. Колодчин, С. Оглабяк.

На СКВУ

10 дол.: М. і Е. Татарин.

На УАКРаду

10 дол.: А. і М. Василькевич.

Самостійно вислали:

На СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД в БРАЗИЛІЇ: 100 дол.: д-р О. і Я. Ґудзяк.

На СЛУЖБИ БОЖІ: Б. і Н. Петріна, М. Жуковський, о. В. Кармазин, В. і Е. Саляк, С. Лаба, д-р Е. і Б. Ґепета, М. Вергун, М. Лозинська, О. Павлишин.

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ: Л. Домбчевська, М. Крамарчук, І. Мартинець, Г. Павлічко, М. Пилипець, І. Русна, Т. Шутер, Г. Тицька, Д. Тишовницька, І. Шміґель, Н. Ґуран. Разом 100 дол.

На HEARING AID FUND: **25 дол.:** PTG Mayfield City Schools.

На AMERICAN HEART ASSOCIATION Saratoga Medical Staff.

Побіч щоденних молитов за душу Покійної Мами і Бабуні Святослави Жуковської складаємо на:

Білий Бір	$500.00
Сиротинець в Бразилії	200.00
Українську радіопрограму „Гомін України"	200.00
Фонд Оборони Людських Прав (UNCHAIN)	100.00
Разом	$1000.00
Окремо Соня Городиська на Білий Бір	$50.00

Ще раз наша щиросердечна вдячність та нехай Всевишній Господь Бог нагородить Всіх добродіїв.

У глибокому смутку:
д-р ОРЕСТ і РЕНАТА ГОРОДИСЬКІ
та діти СОНЯ, МИРОН і ЛІЛЯ

РАЗОМ

На Білий Бір	$1055.00
На семінар в Glen Cove	300.00
На семінар в Бразилії	370.00
Богослужби в Українських Церквах	270.00
Сиротинець в Бразилії	200.00
Українську радіопрограму „Пісня України"	200.00
Фонд Людських Прав	100.00
Церква св. Йосафата	95.00
Церква НЗПДМ	25.00
УСФ при Гарварді	25.00
СУА	40.00
СКВУ	10.00
УАКРада	10.00
Разом	$2700.00

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Франції Ролян Дюма підтвердив, що представник Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат на початку травня відвідає Францію з офіційною візитою і зустрінеться з президентом Франсуа Міттераном, а також з іншими офіційними особами. Виправдуючи це рішення, проти якого висказувалися як Ізраїль, так і жидівські організації Франції, Р. Дюма зауважив, що Арафат вже побував з візитами у Греції, Еспанії та Італії, а також був прийнятий Папою Іваном Павлом II. „Франція розуміє турботу Ізраїля, але ми повинні враховувати також і становище палестинського народу". — підкреслив французький міністер.

ЛЕВ СИЛЕНКО
ПЕРЕОЦІНКА ДУХОВНОЇ ВАРТОСТИ

Бажаючих придбати такі видання: 1. „Мага Віра", 2. „Переоцінка Духовної Вартости", 3. „Що Українець повинен знати?", 4. „Мага Врата", 5. „Український Шлях Життя", 6. "Who is Spiritual Teacher Lev Sylenko?", та інші книги, прохаємо писати на адресу:
ORIANA, P.O. Box 147
Spring Glen, N.Y. 12483, U.S.A.

Діяльність 33-го Відділу СУА в Клівленді

Праця 33-го Відділу в минулому році проходила під знаком 1000-ліття Хрищення України. Голова Відділу Іванна Шкарупа і багато членок брали участь у святкуваннях 1000-ліття в Клівленді, в посвяченні катедри св. Йосафата в Пармі, в екуменічному Богослуженні в римо-католицькій катедрі св. Івана в Клівленді. Іванна Шкарупа і деякі членки їздили на святкування до Риму, Прнявора в Югославії і до Вашінгтону. Членки брали участь у протестаційному „Марші правди" проти святкувань ювілею Хрищення України в Москві, підписували резолюції до конґресменів і сенаторів з проханням не брати участи в святкуваннях в Москві, доки не будуть леґалізовані Українська Католицька і Православна Церкви. 33 Відділ є членом Українських Злучених Організацій Клівленду і бере участь в праці громади. Деякі членки і голова Відділу входили до делеґації, яка одержала від посадника міста Клівленду Проклямацію з нагоди проголошення державности України.

Членки Відділу брали участь в зустрічах з Йосифом і Оленою Терелями, Миколою Руденком, Данилом Шумуком, Оксаною Ґель — дочкою Івана Ґеля — борця за права УКЦеркви в Україні.

Крім цієї зовнішньої діяльности 33-ій Відділ не занедбує й інших ділянок праці.

З нагоди 1000-ліття Хрищення України Відділ вислав через Централю 1,000 дол. на видання англійською мовою „Історії Української Церкви" сестри д-р Софії Сеник. При відділі уснує „Гурток книголюбів", який провадить Люба Боднар. В минулому році були чотири сходини. Прочитано і продискутовано книжки Уласа Самчука „Втеча від себе", Миколи Руденка „Орлова балка", Володимира Гжицького „Чорне Озеро" і Семена Скляренка „Святослав".

Крім перших сходин Відділ проводить щороку кілька імпрез. Перша з них — різдвяна зустріч. Ця імпреза стала популярною і на неї приходить багато гостей. В минулому році відповідну програму приготовила Любомира Мичковська.

В червні Відділ відзначить своє 35-ліття святочним полуденком. Іванна Шкарупа, голова Відділу, привітала членок і гостей. Юлія Тарнавська, членка-основник, розповіла про заснування Відділу і подала огляд праці за 35 років його існування. Ірина Кашубинська начеркнула зворушливими словами сильветки померших членок. Люба Боднар прочитала дотепну, віршовану „історію" 33-го Відділу, пера Романа Стахура. Д-р Володимир Боднар виявився добрим інтерпретатором Гриця Зазулі, читаючи гумореску про труднощі в суспільній праці на еміґрації.

В листопаді відбулося „Листопадове свято" для ширшої публіки. Свято відкрила голова Відділу Люба Боднар і виголосила святочне слово. Ірина Дубас рецитувала поему Романа Купчинського „Стрілецька шапка", а Міра Грабець — вірш „Поклін лицарям".

Музейно-мистецька референтка Люба Боднар у співпраці з Марією Антонів зорганізувала мистецьку виставку Ірини Твердохліб. Ірина Кашубинська була головою „Обрядово-мистецької Комісії прикраси собору св. Йосафата в Пармі. В Клівлендському Музеї помагають Ірина Кашубинська і Анна Глинська. На свято в честь княгині Ольги І. Кашубинська декорувала сцену. Деякі наші членки включилися в працю Комітету спадщини. Стефа Цегельська влаштувала виставку українських церков на „Міжнародному фестивалі" на Фльориді. На з'їзді української католицької молоді в Клівленді Ірина Кашубинська урядила виставку дерев'яних церков і літератури, зв'язаної з 1000-літтям Хрищення України. Вона також удекорувала ґабльотку з різдвяною тематикою для Кредитової спілки „Самопоміч". Ірина Дубас влаштувала виставку експонатів, що відносилися до Листопадового зриву. Міра Грабець вислала до крамнички „Українського Музею" в Ню Йорку 32 малих предмети, вишитих членками Відділу. Відділ є трикратним меценатом Українського Музею в Ню Йорку. З нагоди 1000-ліття Хрищення України Відділ вислав до цього Музею 1,000 дол. на влаштування виставки ікон. Відділ є також членом Українського Музею у Клівленді.

Суспільна Опіка Відділу працювала дуже інтенсивно. Референткою була Дарія Говикович. Відвідувано хворих членок по шпиталях і домах. Висилано карточки з побажаннями скорого видужання хворим членкам, а також з радісних нагод. Вислано 50 пачок з одежою до Польщі, дев'ять до Бразилії і дві в Україну для родин правозахисників. Щоб зібрати гроші на покриття видатків на суспільну опіку проведено дві збірки під церквами.

Референтуру стипендій провадить вже 16 років Іванна Вовк. В 1988 році вислано до Централі 4,490 дол. на стипендії. Відділ мав 21 стипендиста. Досі з наших стипендистів 7 студентів богославія прийняли єрейські свячення. Маємо 16 спонзорів. Вісім з поміж членства, а 7 з-поза Відділу і одну збірну стипендію 33 Відділу.

Виховною референткою була Оленка Тарнавська. В світличці було 20 дітей. Світличку вже довгі роки провадить наша членка Марія Антонів.

Хоча ми не мали господарської референтури, членки відділу приносили страви і печиво на всі наші імпрези і на ширші сходини. На запрошення 12 Відділу Ірина Кашубинська провела у них кулінарний курс. Заступниця голови Ірина Кашубинська помагала голові порадами і заступала, як було потрібно.

На Загальних зборах 33-го Відділу, які відбулися 7 лютого ц.р. вибрано нову управу, а головою Відділу стала вже четвертий раз Іванна Шкарупа.

Марта Сидір

ШАНОВНІ УКРАЇНСЬКІ ПОКУПЦІ, ШАНОВНІ ВЛАСНИКИ КРАМНИЦЬ.
NEW WORLD MANAGEMENT, INC.
за ліцензією в/о ВНЕШПОСИЛТОРГУ разом з СОЮЗВНЕШТРАНС-ІНСЕРВІС
ПАЧКИ до УКРАЇНИ та СССР АВІА та ПОШТОЮ

Наша фірма ґарантує без усяких клопотів доставу 20 кілограмових пачок до дому ЗА 10 ДНІВ ЛІТАКАМИ ДО МОСКВИ, ЛЕНІНГРАДУ, КИЄВА, ОДЕСИ та ЛЬВОВА. УСІ ПАЧКИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ. ВІДБОРЕЦЬ НІЧОГО НЕ ПЛАТИТЬ. Ви можете також пересилати до родичів та організацій передплачені 10 кілограмові пачки через пошту. Наша фірма тількищо одержала новий каталог зі зниженими цінами на мито на радіо, електронні, електричні, компюторові прилади, багато медичних приладів та інші речі. Звертайтеся, будьласка, до наших агентів по пересилці.

Good News, 299 Mullen Drive, Unit 89, Thornhill, Ontario, Canada L4I 2TC	416-731-5303
Rida — Men's and Lady's Designers, 7825 Santa Monica Blvd., Los Angeles, CA 90048	213-656-8591
Western Clothing, 1032 North Western Ave., Los Angeles, CA 90029	213-469-4420
New York Fashion, 75-45 Santa Monica Blvd., CA 90046	213-876-1372
Tel Aviv Market, 1301 Noriega Ave., San Francisco, CA 94122	415-661-7588
Podhale Travel, 751 Maryland Ave., Wilmington, DE 19805	302-655-7659
Gift and Food, 2854 Devon Ave., Chicago, ILL 60645	312-973-1919
Floral, 6526 Lincoln Wood, Chicago, ILL 60645	312-677-0280
European Cristal & Gift Store, 2915 West Devon, Chicago, ILL 60659	312-973-7669
Associated Radio, 92 Main Street, Watertown, MA 02172	617-924-8417
Husar, 8221 Roosewoode Lane, Prarie Village, Kansas 66208	913-381-1848
Raisa Fine Jewelery, 28800 Gratiot, Suite 20[illegible], Roseville, MI 48066	313-773-2160
Margis Universal Shop, 302 Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235	718-934-2010
New York Camera, 131 West 35th Street, New York, N.Y. 10001	212-564-3789
Triming and Thing, 196 Orchard St., New York, N.Y. 10002	212-254-TRIM
Polina & Sam International Store, 709 Lydig Ave., Bronx, N.Y. 10462	212-822-7413
M & M International Store, 64-46 108 Street, Queens, N.Y. 11375	718-459-0180
Bella's Mini Market, 109 First Ave., New York, N.Y. 10003	212-982-7893
Stolichni Deli, Inc., 239 Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235	718-332-8822
Podhale Travel, 3154 Richmond Street, Philadelphia, PA 19134	215-425-6280
International Food Market, 8570 Bustleton, Philadelphia, PA 19152	215-742-1122
Joyfull Gifts, 10082 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19116	215-969-1150
Byberry Road Import Deli, 11903 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19116	215-969-0808
Gifts-R-US, 11032 Rennard St., Philadelphia, PA 19116	215-673-6921
International Mini Market, 11034 Rennard St., Philadelphia, PA 19116	215-698-1666
L & T Einsenbach, 11817 Audobon Ave., Philadelphia, PA 19116	215-464-1210
Podhale Travel, 1108 North Oeden Ave., Trenton, N.J. 08638	609-396-3355
Gift and Parcel Shop, 5432 State-Rd., Parma, OH 44134	216-749-3033
Bazar Gift Parcel, 5689 State Rd., Cleveland, OH 44134	216-845-6078
Harry's Delicatessen, 2072 South Taylor Rd., Cleveland Hights, OH 44118	216-932-5000
Distribution of DMC, 3491 West 25th St., Cleveland, OH 44109	216-741-8082
Dnister Co., Inc., 44108 Bruvening Dr., Parma, OH 44134	216-842-4961
G & H Distribution, 9221 Rasmus, Suite A, Houston, TX 77063	713-266-0013
Lewisville Shoes, 1565 West Main St.,, Suite 325, Lewisville, TX 75067	214-221-0255
Sunshine Liqueur, Store, 3451 West Willard Ave., Millwaukee, WI 53029	414-466-2234

Наша фірма шукає нові крамниці до пересилки пачок у Ню Йорку, Ню Джерзі, Дітройті, Денвері, Канзас Ситі, Балтімор, Сейнт Луіс, Чикаґо, Філядельфії, Фльориді, а також у Канаді та Арґентині, де проживають українці.

За інформаціями та каталогами просимо звертатися до наших головних бюр у Філядельфії та Ню Йорку:

у Філядельфії — 105 James Way, Southampton, PA 18966 — 215-953-8795
у Ню Йорку — 3071 2nd Brighton Beach, Brooklyn, N.Y. 11235 — 718-646-5900

Ukrainian wordprocessing and desktop publishing

Маємо компютери що "говорять" Українською мовою. Можемо для вас друкувати книжки, часописи, бюлетени, оголошення, бизнесові картки, програмки за дуже приступні ціни.

Also a complete computer systems and software available, customizing of software, training, sales and service by experienced professionals. We made the WordPerfect and Ventura Publisher programs speak Ukrainian or any other language. Available for IBM-PC and compatible computers.

Ця реклама є зроблена при помочі нашої системи.

We have a solution for your computer problems!
Call: Yuri Blanarovich, P.Eng. інж. Юрій Блонарович
Tel. (201) 227-0712
computeradio Box 282, Pine Brook, NJ 07058

УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ В УКРАЇНУ

Прославляймо Господа! Через „Голос Америки" і „Радіо Свобода" Бог відчинив двері прямої висилки українських біблій в Україну.

Асоціяція Біблії Української Родини звертається до вас з просьбою пожертвувати на цю ціль $25, $50, $100 (або в міру вашої спроможности) та у цей спосіб допомогти безпосередню висилку біблій вірним в Україну. Тепер дозволено висилку двох біблій в одному пакеті. Російська Православна Церква не включена у це Богом дане діло.

Славім Господа! За Божою поміччю буде можливість забезпечити наші українські родини „Українською Біблією для Дітей". Наші діти це Божа спадщина та життя і майбутність української нації. Перший раз в історії УССР совєтські власті дозволили імпорт 150 тисяч українських біблій для дітей, які будуть друковані у Штокгольмі, Швеція.

Допоможіть нам донести Боже Слово до цих малят та просимо надсилати ваші щедрі пожертви до Асоціяції Біблії Української Родини. Асоціяція Біблії Української Родини це організація незаробіткова та без оприділення релігійної приналежности.

Дякуємо вам та нехай вас Бог благословить.

UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION
P.O. Box 3723, Palm Desert, CA. 92261-3723. (619) 345-4913

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ЛІГАЙ ВЕЛЛІ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 7-го травня 1989 р., о год. 2:30 по пол. в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369, 438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного предсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Анна Гарас, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Анна Гарас, голова
Стефан Муха, секретар укр. мови — Анна Строт, секретар анг. мови
Володимир Заґводський, касир
Михайло Колодруб, почесний голова Округи

● SERVICE ●

V. CH. CONSTRUCTION CO.

Complete building renovations.

Мальовання домів, пльомберські праці, шпаклювання, столярка, поліруання підлоги, а також покриття лаком, перебудова пивниць, стін, направа дахів, огорожі з цегли і металю, всі зварні роботи в металі, бетонні, плиточні роботи, зрізування дерев і кущів.

Виконуємо працю у стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі і Коннектикат. Оцінка робіт безплатна.

Високу якість гарантуємо.

Тел.: (718) 361-7280

No. 43-40, 44th St., New York, N.Y.
VASILI CHOLAK

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
Tel (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

● НА ПРОДАЖ ●

Одна жінка дуже сміялась з мого оголошення — що ще ніхто не доказав мені, що вживав бджоляні продукти і помер за скоро. Я хотів щоб його родина сказала мені, а не померший.

Я вірю, що
БДЖОЛЯНІ ПРОДУКТИ
помагають людині бути здоровшим. Бджілки — Божі мушки були скоріше мільйони років як люди, вони лучче знають.

Замість сидіти під липою, слухати як бджілки сурмлять, пташки співають, грати на бандурі „Ставок заснув", що мене вчить грати бандурист Левицький, я хочу людям помогти бути здоровшими. Пришліть $30.00 будете мати бджоляних продуктів на сто днів. Пишіть:

MYRON SURMACH
169 West Saddle River Road
Saddle River, N.J. 07458

● РІЗНЕ ●

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

● BUSINESS SERVICE ●

ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ
ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
$2.10

(Включена достава і забезпечення)
(Мінімальне замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають нинішньому курсові іноземної валюти і підлягають будь-яким оподаткуванням і змінам що можуть статися до вручення.

ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗИ.
ВСІ ПЛАТНОСТІ ПОВНІСТЮ ҐАРАНТОВАНІ.
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПИСКА.
ЛІЦЕНЗОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЗАПОРУКОЮ.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

● РІЗНЕ ●

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples write or call. Sorry we only speak English.

AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Batavia Avenue
Geneva, IL 60134.
(312) 232-8384

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

ЛІТНІ КУРСИ, ТАБОРИ на СОЮЗІВЦІ 1989:

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — від суботи, 24-го червня до середи, 5-го липня
Для хлопців і дівчат у віці 12-18 р.
Прохарчування і нічліг: $200.00 (члени УНС), $230.00 (не-члени)
Оплата за навчання: $60.00
Юрій Савчак, Зенон Снилик — інструктори

ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР — від суботи, 8-го липня до суботи, 22-го липня
Розваговий табір для хлопців у віці 7-12 р.
Прогулки, плавання, різні гри, навчання співу українських пісень й українського народного побуту.
Тижнево $120.00 (члени УНС), $140.00 (не-члени)

ДІВОЧИЙ ТАБІР — від суботи, 8-го липня до суботи, 22-го липня
Програма і ціна така сама,як для хлопців

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ — від неділі, 6-го серпня до неділі, 20-го серпня
Інструктор: *Рома Прийма-Богачевська*
Навчання традиційних народних танків для початкуючих й заавансованих танцюристів.
Прохарчування і нічліг: $220.00 (члени УНС), $250.00 (не-члени)
Оплата за навчання: $140.00
Число курсантів ограничене до 60 учнів

Родичів, заінтересованих нічлігами від 24-го червня просимо заздалегідь зробити замовлення на Союзівці.

За дальшими інформаціями прошу звертатися до Управи „Союзівки":

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road Kerhonkson, New York 12446
914-626-5641

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 10.

Із спадку св. п. проф. д-ра Терпила, Канада	2,946.66
Із спадку св. п. Івана Башуцького, Сан Дієґо	50.00
о. В. Прийма, Франція	50.00
П. Мулик, Едмонтон	40.00
С. Карваш, Елизабет	30.00
П. Вацек, Макоті	26.56
д-р В. Боднар, Парма	25.00
І. Мулькевич, Вестон	23.00
І. Пацай, Голливуд	20.00
д-р П. Пундій, Чикаґо	20.00
д-р М. Черни, Чикаґо	20.00
Р. Чолкан, Торонто	20.00
Архиєпископ Петро, Урбана	15.00
Т. Волох, Торонто	15.00
М. Волф, Нептюн Ситі	15.00
І. Дорожовський, Монтреаль	15.00
Д. Марцінюк, Саскатун	15.00
Дж. Осмак, Торонто	15.00
Дж. П. Семенюк, Киркленд	15.00
В. Барабаш, Гартфорд	10.00
Р. Бенеш, Торонто	10.00
О. Гладун, Гартфорд	10.00
К. Глинянська, Вільмінґтон	10.00
П. Ґенґало, Монтреаль	10.00
Г. Корбяк, Монтреаль	10.00
А. Лузба, Ст. Катаринс	10.00
А. Мацевко, Едмонтон	10.00
В. Мелех, Торонто	10.00
В. Мельник, Нортвуд	10.00
Ю. Мусій, Торонто	10.00
М. Недільницький, Ст. Луїс	10.00
В. Никифорук, Джексон Гайтс	10.00
С. Петрашко, Ст. Ленард	10.00
Ю. Рибський, Торонто	10.00
О. Хруцька-Безхлібник, Торонто	10.00
Я. Яблонський, Джулієн	10.00
П. Яцук, Окала	10.00
А. Варчак, Йонкерс	7.00
З. Таран, Мекеніксвілл	7.00
Я. Сенишин, Геркімер	6.25
Т. Богданська, Нюарк	6.00
В. Ґіна, Ню Гейвен	6.00
О. Амброзяк, Міннеаполіс	5.00
А. Артимишин, Вудсайд	5.00
С. Березовський, Чикаґо	5.00
С. Білий, Роєл Овк	5.00
В. Буртняк, Чикаґо	5.00
Я. Бучма, Квінс Виледж	5.00

Ф. Гавришків, Ґошен	5.00
Я. Головач, Оттава	5.00
Л. Ґавур-Петрів, Торонто	5.00
М. Дозорська, Таксон	5.00
А. Дольницька, Монтреаль	5.00
С. Капелян, Дітройт	5.00
А. Кармазин, Аліквіппа	5.00
М. Кобзан, Ст. Катаринс	5.00
А. Ковалик, Торонто	5.00
М. Коверко, Блюмінґтон	5.00
Г. Кохман, Джексон	5.00
М. Коцур, Монтреаль	5.00
Я. Кравчук, Парма	5.00
І. Левицька, Торонто	5.00
П. Лішак, Янґставн	5.00
І. Манґафас, Ляшін	5.00
Р. Марушка, Чикаґо	5.00
І. Медяник, Норт Порт	5.00
О. Михаляк, Волнат Крік	5.00
А. Моряк, Ізлін	5.00
Я. Нестерук, Гартфорд	5.00
А. Паламар, Стоні Крік	5.00
М. Пилипчак, Норт Берґен	5.00
А. Петрик, Смовкі Лейк	5.00
О. Решітник, Оттава	5.00
А. Садлярчук, Баффало	5.00
Й. Сиґіда, Савт Орендж	5.00
К. Стефанів, Фултонсвілл	5.00
Г. Ступка, Бейон	5.00
О. Труш, Статен Айленд	5.00
Т. Федаш, Амстердам	5.00
д-р М. Фішер-Слиш, Вестон	5.00
П. Фута, Ню Йорк	5.00
М. Цимбалістий, Каїро	5.00
М. Шмауц, Блюмінґдейл	5.00
В. Щебетюк, Аллентавн	5.00
Л. Ярмак, Ютика	5.00
В. Мазурик, Твин Лейк	4.00
М. Перекліта, Торонто	4.00
Я. Білик, Чикаґо	3.00
Н. Кравців, Гартфорд	3.00
Й. Сахно, Сан Гозе	3.00
Ю. Сметана, Рочестер	3.00
М. Вайда, Стемфорд	2.00
В. Гавриш, Чикаґо	2.00
Т. Гурик, Голліс	2.00
М. Дембіцький, Гарвуд	2.00
П. Кіцила, Чикаґо	2.00
Т. Ковбаснюк, Клівленд	2.00
Н. Лешак, Філядельфія	2.00
Б. Мацук, Берлін	2.00
А. Павлівець, Квінс Виледж	2.00
А. Хомяк, Таксон	2.00

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.
(718) 388-4416

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460
24 HOURS A DAY

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ і О. ПОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 - 5 по пол., в неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заідемо до Вашого дому з проєктами й порадами.